

skel paa at have en fast Lovordning at bygge paa, naar man skal skride til en Ordning, og det at skulle forhandle paa et ganske usikkert Grundlag, hvor man slet ikke ved, hvilken Ordning man til syvende og sidst faar.

Jeg er lige saa enig med den ærede Ordfører i hans Forklaring i Spørgsmaalet om særlige Kundskabsprøver, men vilde dog dertil gerne føje, at det forekommer mig, at det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds i sin Omtale af denne Sag bygger et Luftkastel op om, hvordan det muligvis kunde blive, og ser ganske bort fra de faktiske bestaaende Forhold. De faktisk bestaaende Forhold, som selvfølgelig ogsaa vil gaa over i den nye Ordning, er disse, at ved de 9 Skoler, der har udtalt, at de ønsker at vedblive at være private, findes der en Underskole, og jeg tror endogsaa at turde sige, at for nogle af disse Skolers Vedkommende har netop Hensynet til Bevarelsen af denne Underskole i en fast Forbindelse med den øvrige Skole spillet en stor Rolle. Ønsket om at bevare Underskolen, saaledes at det kunde være de samme Kammerater, der fulgtes ad lige fra den første Underskoleklasse op til den øverste Gymnasieklasse, og kunde være de samme Lærere, som foretog Undervisningen og Opdragelsen af disse Børn, har været en bidragende Aarsag til, at en Del af disse Skoler var bange for at gaa ind under offentlig Omsorg og helst vilde blive staaende som private, fordi de mente, at under det offentlige Tilsyn vilde det være vanskeligere at bevare Underskolen i saa nær Forbindelse med den øvrige Skole. Det er det faktiske Forhold, og dette faktiske Forhold maa man være vis paa vil blive bevaret, naar netop det er Grunden til, at disse Skoler ønsker at vedblive at være private. Det vil altsaa sige, at de fører deres Elever lige fra første Barne-skoleklasse op igennem hele Skolen. Hvis disse Elever skulde blive undervist noget stærkere i den private Skole, eller der i denne Underskole skulde blive indført nogle Fag, som man ikke har i den offentlige Skole, vilde dog ingen kunne sige, at det var uforsvarligt, tværtimod, hvis det da ikke blev til en Overbebyrdelse af Børnene i pædagogisk Forstand — i denne Henseende mener jeg, at det pædagogiske Tilsyn maa virke hen til, at Børnene ikke bliver overbebyrdet —, men hvis man tog enkelte Fag op, som man først senere efter kongelig Anordning skulde optage i Mellemskolen, vilde jeg ikke i nogen som helst Henseende mene, at det kunde kaldes en Klaseskole.

Jeg maa nemlig gaa ud fra, at det maa være det, det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Kragh) tænker paa, naar han mener, at disse særlige Kundskabsprøver skulde kunne bevirke, at en Skole blev en Klaseskole; han har ikke sagt det, men jeg har forstaaet, at det var det, han mente, at man kunde tænke sig, at private Skoler vilde ved Optagelsesprøven kræve saa mange nye Fag, at det for mindre bemidlede vilde være umuligt at skaffe deres Børn den Undervisning, som de ønskede. Det er formodentlig det ærede Medlems Tanke, men den falder jo ganske til Jorden, saa snart man ser paa de faktiske Forhold. Børnene begynder i første Underskoleklasse i disse Skoler, og det bliver samme Betaling hele Vejen igennem. For øvrigt kan jeg ganske tiltræde, hvad den ærede Ordfører sagde om denne Sag.

Det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds mente, at Grunden til, at jeg havde givet Tilslutning til, at Realskolerne ikke medtoges ved Fordelingen, havde været Frygt for Konsekvenserne. Nej, det er det ikke. Naar vi en Gang naar at faa den Skolekommission, som skulde tage Danmarks samlede Skolevæsen under Overvejelse, og som det ærede Medlems Parti med dets betydelige Interesse for Skolesager har sat sig imod i de sidste Aar, i hvilke jeg har forsøgt at faa en saadan samlet Overvejelse, men som jeg haaber, det ad Aare skal lykkes os at faa paa Trods ogsaa af det ærede Medlems Parti — det er i Virkeligheden i Øjeblikket under de forkludrede Forhold, vi har i vort Skolevæsen, det, vi trænger til —, da vil jeg godt kunne tænke mig, at en saadan Kommission skulde foreslaa, at Staten skulde kunne overtage ogsaa Realskolerne. Det vilde være heldigt for alle vore Skoleformer at faa de tre Faktorer, som gør sig gældende ved Undervisningen og Opdragelsen i vore Skoler, til at virke sideordnede, Stat og Kommune og private. Paa den Maade faar vi en heldig og befrugtende Virksomhed.

At diskutere med det ærede Medlem om Antallet af Gymnasieskolerne kan ikke nytte. Det ærede Medlem følger den gamle Regel om at klippe en Taa og hugge en Hæl, saa kan han omtrent faa sit til at passe. Det ærede Medlem ved, hvor mange Skoler der er — det kan han se —, han ved, hvor mange Skoler der ønsker at forblive private, og han ved — hvad der er fremhævet flere Gange —, at af dem, der bliver tilbage, er der en 2—3 Skoler, som rimeligvis vil blive draget sammen, og han ved endelig, hvor mange der efter Lovforslaget vil blive